

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

نام درس: اصول برنامه ریزی بهداشتی	کد درس: ۱۷۵۲۴۸۱
مقطع تحصیلی: کارشناسی ناپیوسته	رشته تحصیلی: بهداشت
گروه آموزشی: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	پیش نیاز: اصول مدیریت در خدمات سلامتی
تعداد واحد: ۲	محل برگزاری: دانشکده بهداشت
روز و ساعت برگزاری: سه شنبه ۱۶-۱۴	مدرسین: دکتر فاطمه کوکبی - دکتر محمد واحدیان شاهرودی
طراحی اولیه *	
هدف کلی دوره: آشنایی دانشجو با برنامه ریزی و و کسب آمادگی لازم برای مشارکت در تدوین و ارزشیابی برنامه های بهداشتی	
اهداف اختصاصی دوره: آشنایی دانشجو با: - مفهوم و هدف برنامه ریزی و برنامه ریزی بهداشتی - ضرورت و اهمیت برنامه ریزی ، محاسن و محدودیت های برنامه ریزی - بینش های مختلف برنامه ریزی - انواع برنامه و برنامه ریزی و سطوح برنامه ریزی - فرایند تصمیم گیری و روشهای آن - ویژگی های یک برنامه ریزی مناسب و مطلوب - نظام های مختلف برنامه ریزی، محاسن و محدودیت ها هر کدام - مراحل مختلف برنامه ریزی بهداشتی - اصول برنامه ریزی استراتژیک در حیطه بهداشت - برآورد وضعیت، شناخت و تحلیل وضع موجود در فرایند برنامه ریزی - تعیین اهداف، نیازها و اولویت ها در فرایند برنامه ریزی - تعیین راهکارهای احتمالی، ارزیابی آنها و انتخاب راهکار مناسب- تنظیم برنامه تفصیلی و عملیاتی در فرایند برنامه ریزی - بیان کمی برنامه ها، تخصیص منابع و بودجه در فرایند برنامه ریزی - پیگیری پیشرفت کار، پایش و کنترل در فرایند اجرای برنامه ریزی	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

- ارزشیابی نهایی و ارایه گزارش کار در فرایند اجرای برنامه ریزی	
- اصول برنامه ریزی منابع انسانی در خدمات بهداشتی و درمانی - کسب آمادگی لازم برای مشارکت در تدوین و ارزشیابی برنامه های بهداشتی	
جدول ترتیب ارائه محتوای آموزشی در طول دوره	
جلسه	رئوس مطالب
اول	مفهوم و هدف برنامه و برنامه ریزی بهداشتی و جایگاه آن در مدیریت
دوم	محاسن و محدودیتهای برنامه ریزی و ویژگی های یک برنامه ریزی مناسب و مطلوب
سوم	اصول، چرخه و بینش های برنامه ریزی
چهارم	انواع برنامه از دیدگاههای مختلف و سطوح برنامه ریزی
پنجم	برنامه استراتژیک (شناخت وضعیت موجود (فرصت، تهدید، قوت، ضعف))
ششم	برنامه استراتژیک (شناسایی ذینفعان و تدوین رسالت و دورنما)
هفتم	برنامه استراتژیک (تعیین ارزشهای سازمان، نیازها و اولویت ها)
هشتم	برنامه استراتژیک (تعیین اهداف و استراتژیها، ارزیابی آنها و انتخاب راهکار مناسب)
نهم	آزمون میان ترم، ابزارهای برنامه ریزی (جدول فعالیتها، گانت چارت، نمودار استخوان ماهی و بارش افکار)
دهم	تشریح نظامها و مدل های برنامه ریزی و بیان کلیات مدل پرسید پروسید
یازدهم	اصول برنامه ریزی بر اساس مدل پرسید پروسید در حیطه بهداشت و درمان
دوازدهم	برنامه عملیاتی در فرایند برنامه ریزی (انواع و مراحل برنامه عملیاتی)
سیزدهم	تعیین راهها و ابزار لازم برای رسیدن به هدف، تعیین توالی فعالیت ها و زمان بندی اجرای برنامه
چهاردهم	تدوین برنامه عملیاتی برای یک مرکز بهداشتی درمانی تدوین برنامه و شاخصهای ارزیابی
پانزدهم	ارایه کار گروهی دانشجویان برای طراحی یک برنامه مداخله ای
شانزدهم	ادامه ارایه کار گروهی دانشجویان برای طراحی یک برنامه مداخله ای و رفع اشکالات
روش های آموزشی (نحوه ارائه درس):	
سخنرانی با استفاده از تکنولوژی های آموزشی موجود در دانشکده و بحث گروهی روش غالب خواهد بود. فعالیت دانشجویان در ارتقاء یادگیری خود با مشارکت در پرسش و پاسخ کلاسی و پیشنهاد و ارائه تحقیقات کلاسی می باشد.	
وسایل آموزشی: وایت برد، دیتا پروژکتور، مارکرهای مخصوص وایت برد در رنگهای مختلف	
وظایف و تکالیف دانشجویان: مشارکت در بحث های گروهی، شرکت در کار گروهی، ارایه پروژه	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

روش های ارزیابی دانشجوی (لطفا سهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود):

مشارکت فعال در کلاس ۵٪

ارایه پروژه در کلاس ۲۰٪ (کار عملی، ارزیابی با استفاده از چک لیست مرتبط)

ارزیابی در طول دوره: ۱۵٪

ارزیابی در انتهای دوره: ۶۰٪ آزمون کتبی (تشریحی، کوتاه پاسخ و چهارگزینه ای)

منابع اصلی درس:

- سازمان و مدیریت از تئوری تا عمل دکتر مهدی ایران نژاد پاریزی و پرویز ساسان گهر، موسسه عالی بانکداری ایران ۱۳۸۵
- انتشارات موسسه عالی بانکداری ایرانعبادی آذر، فرید و همکاران. اصول برنامه ریزی بهداشتی، تهران: بشارت، چاپ دوم، ۱۳۸۴
- نکویی مقدم، محمود. اصول برنامه ریزی بهداشتی، تبریز: اختر، چاپ اول، ۱۳۸۴
- رفیعی فر، شهرام و همکاران. دستورالعمل های فنی برنامه های آموزش سلامت، تهران: تندیس، ۱۳۸۳
- رایینز، استیفن. مبانی مدیریت ترجمه علی پارسایان و سید محمد اعرابی، تهران: دفتر پژوهش های فرهنگی، چاپ سوم
- کریمی، ایرج. اقتصاد سلامت، تهران: گپ، چاپ اول، ۱۳۸۳
- Green LW, Kreuter MW. Health promotion planning: An educational and ecological approach: McGraw-Hill; 1993.
- Eldredge LKB, Markham CM, Ruiter RA, Kok G, Parcel GS. Planning health promotion programs: an intervention mapping approach: John Wiley & Sons; 2016.
- Glanz K, Rimer BK, Viswanath K. Health behavior and health education: theory, research, and practice: John Wiley & Sons; 2008.
- Bauman A, Nutbeam D. Evaluation in a nutshell: a practical guide to the evaluation of health promotion programs: McGraw Hill; 2013.